

Zadeva T-234/07

Koninklijke Grolsch NV **proti** **Evropski komisiji**

„Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Nizozemski trg piva – Odločba o ugotovitvi enotne in trajajoče kršitve člena 81 ES – Udeležba tožeče stranke pri ugotovljeni kršitvi – Nezadostni dokaz – Neobrazložitev“

Sodba Splošnega sodišča (razširjeni šesti senat) z dne 15. septembra 2011 . . . II - 6173

Povzetek sodbe

- 1. Ničnostna tožba – Dopustnost – Fizične ali pravne osebe – Obveznost podjetja, naslovnika obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, da med upravnim postopkom izpodbija dejstva in pravne elemente iz tega obvestila – Omejitev uresničevanja pravice do pravnega sredstva – Kršitev temeljnih načel zakonitosti in spoštovanja pravice do obrambe (členi 81 ES, 82 ES in 230, četrti odstavek, ES)*
- 2. Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Dokaz – Enotna in trajajoča kršitev, ki je rezultat kompleksnega sistema usklajevanja (člen 81(1) ES)*

3. *Akti institucij – Obrazložitev – Obveznost – Obseg – Odločba o uporabi pravil o konkurenci – Odločba z več naslovniki*
(člena 81 ES in 253 ES)
4. *Konkurenca – Pravila Skupnosti – Kršitve – Pripis – Matična in hčerinske družbe – Gospodarska enota – Merila presoje – Izpodbojna pravna domneva, da matična družba odločilno vpliva na hčerinske družbe, ki so v njeni stoodstotni lasti*
(člena 81 ES in 82 ES; Uredba Sveta št. 1/2003, člen 23(2))

1. Na področju pravil o konkurenci nobena določba prava Unije naslovniku obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah ne nalaga, da izpodbija v njem navedena dejstva ali pravne elemente med upravnim postopkom, ker naj tega ne bi bilo mogoče storiti pozneje v fazi sodnega postopka. Namreč, čeprav to, da podjetje med upravnim postopkom pred Komisijo izrecno ali implicitno prizna dejstva ali pravne elemente, lahko pomeni dodaten dokaz pri presoji utemeljenosti pravnega sredstva, pa ne more omejevati samega izvrševanja pravice do pravnega sredstva pred Splošnim sodiščem, ki jo ima fizična ali pravna oseba na podlagi Pogodbe.

učinkovitega pravnega sredstva in do dostopa do nepristranskega sodišča sta zagotovljeni s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

(Glej točke 37, 38 in 40.)

Če ni zakonske podlage, izrecno določene za to, je taka omejitev v nasprotju s temeljnimi načeli zakonitosti in spoštovanja pravice do obrambe. Pravica do

2. Na področju pravil o konkurenci glede enotne in trajajoče kršitve, ki je v usklajevanju cen in podražitvah določenega proizvoda v državi članici ter je rezultat kompleksnega sistema usklajevanja, ki ga izvajajo zadevna podjetja, en indic udeležbe podjetja pri usklajevanju ne zadošča za dokaz njegove udeležbe pri taki kršitvi. Tak edini indic je udeležba

predsednika upravnega odbora obtoženega podjetja na sestanku, ki se je nanašal na edini segment zadevnega trga.

omenjeno ime zadnje, Komisija opusti predstavitev razlogov za naložitev odgovornosti zadevnemu podjetju za sporno ravnanje hčerinske družbe. Tako Komisija podjetju odvzame možnost morebitnega izpodbijanja utemeljenosti naložitve odgovornosti pred Splošnim sodiščem z ovrženjem domneve, da je matična družba dejansko odločilno vplivala na ravnanje hčerinske, Splošnemu sodišču pa onemogoči nadzor v zvezi s tem.

(Glej točke 63, 65, 67 in 71.)

3. Kadar ima odločba o uporabi člena 81 ES več naslovnikov in se nanaša na problem odgovornosti za ugotovljeno kršitev, mora biti dovolj obrazložena glede vsakega naslovnika, zlasti pa glede naslovnikov, ki morajo v skladu s to odločbo odgovarjati za to kršitev.

(Glej točke 77, 78, 88 in 91.)

Tako je treba v odločbi glede matične družbe, ki se šteje za odgovorno za ravnanje hčerinske družbe, podrobno pojasniti razloge, ki utemeljujejo naložitev odgovornosti za kršitev matični družbi.

4. Ravnanje hčerinske družbe se lahko pripiše matični družbi, zlasti kadar hčerinska družba, čeprav je ločena pravna oseba, o svojem ravnanju na trgu ne odloča samostojno, ampak večinoma ravna po navodilih matične družbe, zlasti glede na gospodarske, organizacijske in pravne povezave med tema pravnima enotama. V takem primeru sta namreč matična in hčerinska družba del iste gospodarske enote in zato tvorita eno podjetje. Dejstvo, da matična in hčerinska družba tvorita eno samo podjetje v smislu člena 81 ES, tako Komisiji omogoča, da odločbo, s katero nalaga plačilo glob, naslovi na matično družbo, ne da bi bilo treba dokazati njeno osebno vpletenost v to kršitev.

Če v tem okviru v odločbi Komisije, s katero je ugotovljena kršitev pravil o konkurenci, niso omenjene ekonomske, organizacijske ali pravne povezave med zadevnim podjetjem in njeno hčerinsko družbo in če v obrazložitvi nikjer ni

V posebnem primeru, ko je matična družba stoddotna lastnica kapitala hčerinske družbe, ki je kršila pravila o konkurenci, lahko po eni strani matična družba odločilno vpliva na ravnanje hčerinske družbe, po drugi strani pa obstaja izpodbojna pravna domneva, da dejansko odločilno vpliva na ravnanje hčerinske družbe. V teh okoliščinah za domnevo, da matična družba odločilno vpliva na poslovno politiko hčerinske, zadostuje, da Komisija dokaže, da je ves kapital hčerinske družbe v lasti matične. Tako bo

lahko Komisija matično družbo štela za solidarno odgovorno za plačilo globe, naložene hčerinski družbi, razen če matična družba, ki mora to domnevo ovreči, ne predloži zadostnih dokazov, da hčerinska družba na trgu ravna samostojno.

(Glej točke od 80 do 83.)